Hel dag om mobbing: Christian Wold (t.v.), Caroline Lunden, Inger Hilde Fossdal og Stian Antonsen var bare fire av flere hundre ansatte i hele grunnskolen i Grimstad som fredag deltok på fagdag om mobbing i kulturhuset. Foto: Kjetil Karlsen

Samtlige ansatte i grimstadskolen fikk høre at gutter mobber tre ganger så ofte som jenter

Fredag var alle som jobber i grunnskolen i Grimstad og styrerne for de fem kommunale barnehagene samlet til en felles fagdag i Grimstad kulturhus. Der sto trivsel, mobbing og det psykososiale miljøet i fokus.

Kjetil Karlsen
Publisert: 03.01.2020 17:34Sist oppdatert: 06.01.2020 14:21
– Dette var litt gøy med en veldig god foredragsholder. Det var derfor veldig positivt og en god start på det nye året.

– Jeg er enig. Det var veldig bra, og foredragsholderen formidlet temaet på en god og morsom måte, selv om dette egentlig er et tungt tema.

– Jeg synes også dette var veldig bra. Foredragsholderen setter litt humoristisk fokus rundt dette med mobbing, og jeg tror nok en må ta det litt den veien hvis en skal få bukt med det. Vi har også Fevik skole som har gjort en bra jobb og som viser at en kan nå fram, også med dette. Vi har likevel litt å jobbe med alle vi som jobber både i barnehage og skole.

Brukte fagdag på mobbing

Dette sier henholdsvis Christian Wold, miljøarbeider ved Fjære ungdomsskole, Caroline Lunden, SFO-leder og miljøarbeider ved Langemyr skole og Stian Antonsen, lærer ved Landvik skole til Adressa fredag. Det gjør de etter at de sammen med resten av alle ansatte i grunnskolen i Grimstad og styrerne i de fem kommunale barnehagene var samlet til en fagdag om det psykososiale miljøet, trivsel og mobbing i både barnehage og skole i Grimstad. Til stede var også ordfører Beate Skretting (H), varaordfører Lene Langemyr (Frp), rådmann Tone Marie Nybø Solheim, kommunalsjef for kultur- og oppvekstsektoren Solfrid Marie Døhlen, og flere fra skoleledelsen i administrasjonen i kommunen.

Det var kommunen som arrangerte dagen, og dette var tredje gang de har slike heldagsfagdager om mobbing og trivsel siden 2017. De hadde hanket inn den ene halvdelen av komikerduoen som står bak Kjetil og Kjartan-show på TV 2, Kjetil Hasselberg, til å holde foredrag om temaet. I tillegg til å være en av Norges mest ettertraktede foredragsholdere og komikere, er han også en fagmann i skolesammenheng. Han er nemlig utdannet lektor og har jobbet 16 år i skolen, både på barne- og ungdomsskole. Han har vært både sosiallærer, lektor, inspektør og rektor, og står bak programmet og metoden mot mobbing kalt «Trivselsleder». Dette blir også brukt av flere skoler i Grimstad. Han sier også om seg selv at ingen i Norge har de siste 15 årene holdt flere foredrag mot mobbing for elever, skoleansatte og foreldre enn ham selv. I tillegg omtaler han seg selv også som et mobbeoffer.

Mange: Det var mange i salen da Kjetil Hasselberg, den ene halvdelen av Kjetil og Kjartan-show, holdt foredrag i Catilina. Foto: Kjetil Karlsen

Humor og alvor hånd i hånd

Han gjorde akkurat det han er kjent for, nemlig å snakke om mobbing og trivsel i skolen med humor, varme, glimt i øyet og mange gjenkjennelige situasjoner, men også med alvor og empiri. Han tok nemlig for seg flere ulike påstander og problemstillinger rundt mobbing, og tok utgangspunkt i både Elevundersøkelsen 2018/2019, og i forskning om mobbing fra både UiA og Norges idrettshøgskole. Han viste blant annet til at det mobbes mindre jo eldre man blir, at det mobbes mer på 1–10 skoler enn 1–7 og 8-10-skoler og at gutter mobber mer enn det jenter gjør.

– Jenter mobber mye mindre enn det gutter gjør. Mye mindre. Gutter mobber nesten tre ganger så ofte som jenter. Jenter mobber også stort sett jenter, mens gutter mobber både andre gutter og jenter. Jenter er også mer relasjonelle i mobbingen sin, altså at de mobber dem som står i nære relasjoner til dem selv, mens gutter også kan mobbe folk de ikke kjenner, sa han.

Han sa også at det er forskjell i mobbingen til gutter og jenter. For mens gutter er mer utagerende driver jenter med mer usynlig mobbing.

– Fordelen med guttemobbingen er at den blir mer synlig. Det gjør det igjen lettere å rapportere den. Jenter bruker mer blikkontakt, himling med øynene og snur skulderen til. Det er ikke så lett å oppdage, sa han.

Mest mobbet på 10. trinn

Han viste også til erfaringer fra eget arbeidsliv da han var nyansatt sosiallærer på en skole og fikk i oppdrag å løse opp i en fastlåst situasjon med en jentegjeng som hadde drevet mye med mobbing. Da prøvde han å samle dem alle sammen for å kunne prate åpent med dem i flokk.

– Det endte som en av mine største fiaskoer, sa han til humring og latter fra salen.

Han viste også til at det stedet der elever føler seg mest mobbet av voksne, er i 10. klasse på ungdomsskolen.

– Tallene viser at det er gutter som føler seg mest mobbet her, i 10. klasse, og at de opplever det mye mer enn jentene. De opplever det faktisk fire ganger mer i 10. trinn enn på 5. trinn, sa han.

Engasjerende: Kjetil Hasselberg var ikke redd for å bruke både seg selv og publikum under foredraget. Foto: Kjetil Karlsen

Mer mobbing i idretten enn på skolen

Til tross for dette, viser likevel forskning fra både UiA i 2006 og Norges idrettshøgskole i 2012 at barn blir mobbet mye mer i idretten enn på skolen.

– Det er over dobbelt så høy risiko for å bli mobbet i idretten enn på skolen, sa han og la til at forskerne ikke vet helt hvorfor det er slik, selv om det finnes noen teorier.

De tre skolefolkene fra Fjære, Landvik og Langemyr kjente seg igjen i mye av det Hasselberg fortalte om, og de var glade for at mobbing blir satt slik på kartet av kommunen, ikke minst etter de hendelsene som har vært de siste årene både ved Landvik og Fjære barneskole.

– Det er veldig positivt at kommunen gjør dette, og at dette blir løftet opp og fokusert på, sier Stian Antonsen.

– Jeg synes også det er viktig at vi får dette enda mer opp og i fokus fremover, og at vi er mer på. Jeg synes også det er bra at det er et mangfold i skolen med lærere, miljøarbeidere og andre som følger med på dette, sier Caroline Lunden.

Christian Wold sier også at det har vært veldig fokus på dette det siste halvannet året, og at det er et veldig fokus på paragraf 9a i Opplæringsloven nå for tiden.

– Alle må ha fokus på trivsel i skolen, sier han.

Engasjerende: Kjetil Hasselberg var ikke redd for å bruke seg selv under foredraget. Foto: Kjetil Karlsen

Satsingsområde

Skolefaglig rådgiver i kommunen, og med i arbeidsgruppa bak fagdagen i kulturhuset, Hogne Rydningen, forteller at grunnen til at kommunen, barnehagene og skolene har så mye fokus på det psykososiale miljøet og mobbing for tiden, er at dette er et satsingsområde i kommunens opplæringstilbud.

– Dette er også et felt hele Skole-Norge har blitt utfordret på etter at den nye Opplæringsloven og innskjerpingene i den kom 1. august 2017. Dette er derfor det vi har brukt mest tid på det siste halvannet året, sier han.

Hovedtillitsvalgt i Utdanningsforbundet i Grimstad, Anna Svenningsen, synes det var viktig og en flott mulighet å få samlet alle ansatte i grunnskolen i Grimstad til å fokusere på dette. Kommunalsjef Solfrid Marie Døhlen avviser også at kommunen har følt seg presset til å holde slike fagdager og til å sette mobbing så høyt på dagsorden etter de siste års hendelser i kommunen.

– Vi gjør ikke dette av press nei, men fordi vi har et genuint ønske om at hver eneste av de 2.957 ungene som går på skole hver dag i Grimstad ikke skal føle utenforskap. Dette er også en helt sentral del av vårt fag og vår profesjon, sier hun.

Forsvarer å bruke moromann

– Nå har dere hatt en moromann, en komiker, riktignok med egen bakgrunn fra skolen, her i dag til å snakke om en så tung og vanskelig materie som mobbing. Hvordan fungerer det å bruke en moromann inn i et slikt tema?

– Det er litt tosidig. For det første bruker han humor som en del av formen sin, men han er jo også brukt av Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet inn mot mobbekampanjer.

For det andre er han ikke minst en fagmann på dette feltet som står som grunnlegger av «Trivselslederprogrammet». Han er derfor ikke bare en moromann vi bruker på en dag som dette, men han er en seriøs fagmann med engasjement og allsidig bakgrunn fra skolen, sier Rydningen.

Kommunalsjef Døhlen sier også at kommunen ikke brukte ham for å bagatellisere eller lage moro ut av et tungt og vanskelig tema.

Fornøyde: Skolefaglig rådgiver Hogne Rydningen (t.v.), hovedtillitsvalgt i Utdanningsforbundet Anna Svenningsen og kommunalsjef Solfrid Marie Døhlen var godt fornøyde med planleggingsdagen fredag. Foto: Kjetil Karlsen

Papirutgaven:

Fikk høre om mer mobbi ng i idretten enn i skolen

Fredag var alle som jobber i grunnskolen i Grimstad og styrerne for de fem kommunale barnehagene samlet til en felles fagdag i Grimstad kulturhus. Der fikk de høre at mobbing er mer utbredt i idretten enn i skolen.

Kjetil Knutsen
kjetil.knutsen@gmail.no

– Dette var litt gøy med en veldig god foredragsholder. Det var derfor veldig positivt og en god start på det nye året.

– Jeg er enig. Det var veldig bra, og foredragsholderen formidlet temaet på en god og morsom måte, selv om dette egentlig er et tungt tema.

– Jeg synes også dette var veldig bra. Foredragsholderen setter litt humoristisk fokus rundt dette med mobbing, og jeg tror nok en må ta det litt den veien hvis en skal få hukt med det. Vi har også. Hvis vi ikke hadde hatt det gjort en bra jobb og som viser at en kan nå frem, også med dette. Vi har likevel litt å jobbe med alle vi som jobber både i barnehage og skole.

Brukte fagdag på mobbing

Denne noe hverdagslivelig Christian Wold, miljøarbeider ved Flaen ungdomsskole, Caroline Lunden, SFO-leder og miljøarbeider ved Langemyr skole og Stian Antonsen, leder ved Landvik skole til Adressa Indag. Det gjør de etter at de sammen med resten av alle ansatte i grunnskolen i Grimstad og styrerne i de fem kommunale barnehagene var samler til en fagdag om det psykososiale miljøet, trivsel og mobbing i både barnehage og skole i Grimstad. Til stede var også ordfører Beate Skretting (H), varaordfører Lene Langemyr (Frp), rådmann Rune Nicolaysen Solheim, kommunalsjef for kultur- og oppvekstsektoren Solfrid Marie Dahlen, og flere fra skoleledelsen i administrasjonen i kommunen.

Det var kommunen som arrangerte dagen, og dette var tredje gang de har dette halvdagsmøtet om mobbing og trivsel siden 2017. De hadde hørtet om det, ene kvledelsen av kommunen som står bak Kjetil og Kjartan-show på TV 2, Kjetil Hasselberg, til å holde foredrag, om temaet. I tillegg til å være en av Norges mest erfarne/dyktede foredragsholdere og komiker, er han også en fagmann i skolesammenheng. Han er nemlig utdannet lektor og har jobbet 16 år i skolen, både på barne- og ungdomsskole. Han har vært både sosialfaglærer, lektor, inspektør og rektor, og står bak programmet og metoden mot mobbing kalt «Trivselslederne». Dette blir også brukt av flere skoler i Grimstad. Han ser også om seg selv at ingen i Norge har da siste 15 årene holdt flere foredrag mot mobbing for elever, skoleansatte og foreldre enn ham selv. I tillegg omtaler han seg selv også som et mobbeoffer.

Humor og alvor bland i hland

Han gjorde akkurat det han er kjent for, nemlig å snakke om mobbing og trivsel i skolen med humor, varme, glimt i øyet og mange gjenkjennelige situasjoner, men også med alvor og empati. Han tok utgangspunkt for sog flere ulike påstander og problemstillinger rundt mobbing, og tok utgangspunkt i både Elevundersøkelsen 2018/2019, og i forskning om mobbing fra både UiA og Norges idrettshøgskole. Han viste blant annet til at det mobbes mindre jo eldre man blir, at det mobbes mer på 1–10 skoler enn 1–7 og 8–10 skoler og at gutter mobber mer enn det jenter gjør.

– Jenter mobber mye mindre enn det gutter gjør. Mye mindre. Gutter mobber mesten tre ganger så ofte som jenter. Jenter mobber også stort sett jenter, mens gutter mobber både andre gutter og jenter. Jenter er også mer relasjonelle i mobbingen enn, altså at de mobber dem som står i nære relasjoner til dem selv, mens gutter også kan mobbe folk de ikke kjenner, sa han.

Han sa også at det er forskjell i mobbingen til gutter og jenter. For mens gutter er mer utagerende drever jenter med mer usynlig mobbing.

– Forskjen med guttemobbingen er at den blir mer synlig. Det gjør det lettere å rapportere den. Jenter bruker mer blikkontakt, fnising med øynene og sine skuldrene til. Det er ikke så lett å oppdage, sa han.

Mest mobbet på 10. trinn

Han viste også til erfaringer fra eget arbeidsliv da han var rektor/inspektør på en skole og fikk i oppdrag å lese opp i en fadlitet situasjon med en jentegjeng som hadde drevet mye med mobbing. En prøvde han å samle dem alle sammen for å komme frem åpent med dem i fokus.

– Det endte som en av mine største flaskoer, sa han til humring og latter fra salen.

Han viste også til at det stedet den elever føler seg mest mobbet av voksne, er i 10. klasse på ungdomsskolen.

– Tallene viser at det er gutter som føler seg mest mobbet her. I 10. klasse, og at de opplever det mye mer enn jenterne. De opplever det faktisk fire ganger mer i 10. trinn enn på 5. trinn, sa han.

Mer mobbing i idretten

Til tross for dette, viste likevel forskning fra både UiA i 2006 og Norges idrettshøgskole i 2012 at barn blir mobbet mye mer i idretten enn på skolen.

– Det er over dobbelt så høy risiko for å bli mobbet i idretten enn på skolen, så han og la til at forskerne ikke vet helt hvorfor det er slik, selv om det flirtes noen teorier.

De tre skoleledlerne fra Flaen, Landvik og Langemyr kjente seg igjen i mye av det Hasselberg fortalte om, og de var glade for at mobbing blir satt dilt på kartet av kommunen, ikke minst etter de hendelsene som har vært de siste årene både ved Landvik og Flaen barneskole.

Det er veldig positivt at kommunen gjør dette, og at dette blir løftet opp og fokusert på, sier Stian Antonsen.

– Jeg synes også det er viktig at vi får dette ende mer opp og i fokus fremover, og at vi er mer på. Jeg synes også det er bra at det er et mangfold i skolen med lærere, miljøarbeidere og andre som følger med på dette, sier Caroline Lunden.

Christian Wold sier også at det har vært veldig fokus på dette det siste halvåret her, og at det er et veldig fokus på pasugral'the i Opplæringsloven på det tiden.

– Alle må ha fokus på trivsel i skolen, sier han.

Satsingsområde

Skolefaglig rådgiver i kommunen, og fred i arbeidsgruppa bak fagdagen i kulturhuset, Ingunn Rydningen, forteller at grunnen til at kommunen, barnehagene og skolene har så mye fokus på det psykososiale miljøet og mobbing for tiden, er at dette er et satsingsområde i kommunens oppfølgingsplan.

– Dette er også et lift bake Skole-Norge har blitt utfordret på etter at den nye Opplæringsloven og innskjerpingene i den kom 1. august 2017. Dette er derfor det vi har brukt mest tid på det siste halvåret her, sier hun.

Hovedtillitsvalgt i Utdanningsforbundet i Grimstad, Anne Sweningen, synes det var viktig og en flott mulighet å få samlet alle ansatte i grunnskolen i Grimstad til å fokusere på dette. Kommunalsjef Solfrid Marie Dahlen avsluttet også at kommunen har fått seg pressert til å holde slike fagdager og til å sette mobbing så høyt på dagsordene etter de siste års hendelser i kommunen.

Vi gjør ikke dette av prestisje, men fordi vi har et genuint ønske om at hver enkelte av de 2.957 ungene som går på skole hver dag i Grimstad både skal føle utenforskap. Dette er også en helt normal del av vårt fag og vår profesjon, sier hun.

Forsvarer å bruke mersmann

– Nå har de er hatt en mersmann, en komiker, riktignok med egen fadgruven fra skolen, her i dag til å snakke om en alvorlig og samfunnsviktig materie som mobbing. Hvordan fungerer det å bruke en mersmann inn i et slikt tema?

– Det er litt trostig. For det første bruker han humor som en del av formen sin, men han er jo også brukt av Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet inn mot mobbekampanjer. For det andre er han ikke mindt en fagtaxen på dette feltet som ofte som grunnlegger av «Trivselslederprogrammet». Han er derfor ikke bare en mersmann vi bruker på en dag som dette, men han er en seriøs fagmann med engasjement og alboldig bakgrunn fra skolen, sier Rydningen.

Kommunalsjef Dahlen sier også at kommunen ikke bruker hain for å bagatellisere eller lage noro ut av et tungt og vanskelig tema.

ENDAARBEIDER: Kjetil Hasselberg var ikke redd for å bruke både seg selv og publikum under foredraget. Her går han ned til publikum for å få frem at poeng bedre.

FORNØYD: Skolefaglig rådgiver Ingunn Rydningen (t.v.), fredd/tillitsvalgt i Utdanningsforbundet Anne Sweningen og kommunalsjef Solfrid Marie Dahlen var godt fornøyde med gjennomføringen fredag.

SKULDERTREKK: Her viser Kjetil Hasselberg hvordan jenter ofte mobber, ved å vende skuldrene til den eller de de vil mobbe.

HEL DAG OM MOBBING: Christian Wold (t.v.), Caroline Lunden, Inger Hilde Fossdal og Stian Antonsen var bare fire av flere hundre ansatte i hele grunnskolen i Grimstad som fredag deltok på fagdag om mobbing i kulturhuset.